

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในลักษณะของการวิจัย และพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยต้องการพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยวิธีการลูกเสือ สำหรับนักเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยการศึกษาเอกสารแนวคิด งานวิจัย และทฤษฎี ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรเสริม และดำเนินการ จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยวิธีการทางลูกเสือ สำหรับนักเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อทราบคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร

เป้าหมายหลักของการวิจัยครั้งนี้ คือ การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมโดยวิธีการทางลูกเสือ ของนักเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยมีจุดเน้นคุณธรรม จริยธรรม และประเมินคุณภาพของหลักสูตรเสริมที่พัฒนาขึ้นไป

ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเสริม
3. ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรเสริม
4. ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงหลักสูตรเสริม

รายละเอียดของการวิจัย และพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยวิธีการลูกเสือ สำหรับนักเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต แต่ละขั้นตอนมีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ในขั้นตอนนี้เป็นการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรเสริม เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยวิธีการทางลูกเสือ สำหรับนักเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งมีแนวทางในการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรเสริม โดยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นนี้เป็นการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียม และกำหนดข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ

- แนวคิด และทฤษฎีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
- คุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร
- หลักสูตรเสริม
- แนวคิดเกี่ยวกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

จากการศึกษารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2535, หน้า 16 - 17)

แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรเสริมของ ไพเออร์โต (Piirto, 1994, pp. 378 - 400) และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ทำให้มีแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรเสริมเป็น 4 ขั้นตอน คือ

- 1) สิ่งที่กำหนดหลักสูตร 2) รูปแบบหลักสูตร 3) การตรวจสอบคุณภาพภาพของหลักสูตร
- 4) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

ขั้นที่ 2 การศึกษาปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรม ของนักศึกษาโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

หลังจากที่ได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ผลงานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม โดยใช้วิธีการลูกเสือแล้ว ผู้วิจัยจะนำประเด็นต่าง ๆ มาจัดสนทนากลุ่มกับ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยวิธีการลูกเสือ ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏ เพื่อทราบปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา คุณธรรมจริยธรรมที่เป็นความต้องการ จำเป็น (Need Assessment) ที่ต้องการให้เกิดกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียด ดังนี้

1. พื้นที่ที่ศึกษา

ผู้วิจัยเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สังกัดสำนักงานอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

ในการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้กำหนดผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เป็นผู้ร่วมสนทนากลุ่มจำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการ เลือกตามเกณฑ์ ดังนี้

2.1 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มต้องมีความเกี่ยวข้องกับนักศึกษา โดยเป็นผู้ปกครอง หรือ ผู้ปฏิบัติงานที่บริหาร หรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษาที่นักศึกษา

กำลังศึกษาอยู่ หรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการให้ความรู้หรือการอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรม หรือใช้วิธีการอบรมของลูกเสือโดยตรง

2.2 ต้องปฏิบัติหน้าที่ในข้อ 1. มาแล้วอย่างน้อย 2 ปี

2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นภิกษุต้องมีพรรษา 30 พรรษา ขึ้นไป และมีความรู้ทางธรรม ชั้นนักธรรมเอก และเปรียญธรรม 6 ประโยค ขึ้นไป

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มที่ผู้วิจัยเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์ฝ่ายปกครอง อาจารย์แนะแนว อาจารย์ที่ปรึกษา ตัวแทนผู้ปกครองนักศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย

2.3.1 รองศาสตราจารย์พัชรีย์ สวนแก้ว รองอธิการบดีฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

2.3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.ประกฤษ พูลพัฒน์ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

2.3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ จันทร์เจริญ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

2.3.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรเทพ ลีทองอินทร์ อาจารย์ฝ่ายปกครอง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

2.3.5 นายธนศ ดันญวงษ์ ตัวแทนผู้ปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

2.3.6 นายพะยอม แก้วกำเนิด กรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

2.3.7 นายวายุ พยัคฆ์ฉัตร กรรมการบริหารฝ่ายพัฒนาค่ายและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านลูกเสือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

2.3.8 นายคงวุฒิ ไพบูลย์ศิลป์ รองผู้บังคับการวชิราวุธวิทยาลัย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภาลูกเสือไทย

2.3.9 พระพรหมมุนี เจ้าอาวาสวัดเทพศิรินทร์

2.3.10 พระธรรมภาวนาวิกรม ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม

เครื่องมือที่จะใช้ในการสนทนากลุ่ม คือ เทปบันทึกการสนทนา สมุดบันทึกคำสนทนา กล้องวิดีโอ กล้องถ่ายภาพ และเอกสารข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์มาจากการศึกษาแนวคิด และทฤษฎีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยกำหนดประเด็นในการสนทนา เพื่อตรวจสอบประเด็นสำคัญเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยใช้วิธีการทางลูกเสือ ซึ่งมีประเด็นคำถามต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ความต้องการจำเป็น ของประเด็นที่เป็นจุดเน้นด้านคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ประกอบด้วยด้านใดบ้าง

3.2 การขาดคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มาจากสาเหตุใด

3.3 การขาดคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มีวิธีการแก้ปัญหายังไร

3.4 มีเทคนิคการสอน และวิธีการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ในรูปแบบใด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยติดต่อประสานงานคณะกรรมการ ศสศร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในการเตรียมการจัดสนทนา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำนวน 10 คน เพื่อกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการสนทนากลุ่ม

4.2 ฝึกซ้อมการดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม โดยมีผู้ช่วยวิจัยอีก 2 คน คือ ผู้จัดบันทึกคำสนทนา และผู้บันทึกเทปคำสนทนา ซึ่งเป็นอาจารย์ ที่ผู้วิจัยฝึกไว้ล่วงหน้า

4.3 ดำเนินการจัดสนทนากลุ่มโดยใช้ห้องประชุม คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และดำเนินการสนทนาตามประเด็นที่กำหนดจนได้ข้อมูลครบถ้วนตรงประเด็น โดยผู้วิจัยเป็นพิธีกร ซึ่งเป็นผู้ถามคำถาม และเป็นผู้นำตลอดจนการกำกับกับการสนทนาของกลุ่มให้เป็นไปตามแนวทางของหัวข้อการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน และละเอียดที่สุด โดยตลอดระยะเวลาการสนทนามีการบันทึกเทป และจดบันทึกคำสนทนาควบคู่กันไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยสร้างข้อสรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นที่ตั้งคำถามไว้ เพื่อหาข้อสรุปที่สามารถตอบปัญหาวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเสริม

การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ เป็นการเขียนเค้าโครงหลักสูตรโดยใช้วิธีการทางลูกเสือเป็นกระบวนการในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากตอนที่ 1 เกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเสริม และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบ่งเป็น 3 ขั้น คือ การสร้างเค้าโครงหลักสูตรเสริม การตรวจสอบเค้าโครงหลักสูตรเสริม และการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรเสริม ก่อนนำไปใช้

ขั้นที่ 1 การสร้างเค้าโครงหลักสูตร

ผู้วิจัยนำแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมาพัฒนาเป็นหลักสูตรเสริม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

องค์ประกอบของหลักสูตรเสริม

1. หลักการ และเหตุผลของหลักสูตรเสริม
2. แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริม
4. โครงสร้างของหลักสูตรเสริม มี 5 แผนการดำเนินการ

การกำหนดเนื้อหาสาระในแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตรเสริม ดำเนินการ ดังนี้

1. การกำหนดหลักการ และเหตุผล กำหนดตามความจำเป็นด้วยการพิจารณาข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลจากการจัดสนทนากลุ่มนำมากำหนดเป็นขอบเขตของหลักสูตร และเป็นแนวทางในการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2. การกำหนดแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรเสริม กำหนดโดยศึกษาปรัชญาในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความจำเป็นของหลักสูตรเสริม และศึกษาหลักการเรียนที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยวิธีการลูกเสือ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งหลักสูตรได้ยึดการเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ที่เกิดจากนักศึกษาเป็นผู้ลงมือกระทำเอง (Active Learning) และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Self - directed Learning) โดยใช้เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ เป็นแนวทางการประกอบในการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริม

3. การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริม กำหนดให้สอดคล้องกับความจำเป็นของหลักสูตรเสริม ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริมไว้เพื่อให้นักศึกษาที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริมได้พัฒนาตนเองด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม และคาดหวังว่าเมื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริมแล้ว สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ และสามารถ

พัฒนานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4. การกำหนดเค้าโครงของหลักสูตรเสริม กำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริม โดยมีโครงสร้างของหลักสูตรดังนี้

โครงสร้างของหลักสูตรเสริมได้กำหนดการอบรมแบบค่ายพักแรมจำนวน 3 วัน 2 คืน มีรายละเอียดเนื้อหา ดังนี้

แผนการอบรมหลักสูตรเสริมมีแผนการดำเนินกิจกรรม 6 แผน ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความมีวินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย
2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น
3. กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ สุจริต
4. กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการเสียสละ
5. กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
6. กิจกรรมสนับสนุนเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

ในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ 7 ส่วนดังนี้

1. จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริม โดยกำหนดในรูปที่บ่งบอกถึงชนิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จะพัฒนาขึ้นในตัวนักศึกษาและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสภาพชีวิตที่ใช้พฤติกรรมนั้น ๆ ใช้วิธีการเขียนที่ชัดเจนสามารถวัด และประเมินได้

2. แนวคิด เป็นแนวทางในการศึกษา โดยค้นคว้าจากเอกสาร งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ครู และนักศึกษาทราบแนวทางของสิ่งที่จะศึกษา และกระบวนการจัดการเรียนรู้

3. เทคนิคการสอน เป็นกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีดังนี้

- 3.1 การสอนแบบบรรยาย (Lecture)
- 3.2 การสอนแบบสาธิต (Demonstration)
- 3.3 การประชุมกลุ่มย่อย (Buzz Group)
- 3.4 การระดมสมอง (Brain Storming)
- 3.5 การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion)
- 3.6 การสอนแบบฐาน (Base Method)
- 3.7 การศึกษารายกรณี (Case Study)
- 3.8 การแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานตามโครงการ (Project Work Group)
- 3.9 การรวมบทบาทสมมติ (Role Play)
- 3.10 การอภิปรายเป็นคณะ (Panel Discussion)

โดยมีขั้นตอนการสอน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นกิจกรรม และขั้นสรุปทุกกิจกรรม

การเรียนรู้ในแต่ละแผนการดำเนินกิจกรรม

4. เนื้อหาการเรียนรู้ กำหนดเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริม รวมทั้งยึดหลักการสร้างหลักสูตรของ ไพเออร์โด (Pirto, 1994, pp. 378 - 400) โดยมี หลักเกณฑ์ ดังนี้

4.1 หลักสูตรต้องอยู่บนพื้นฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ของนักศึกษา มีการ ขยายเนื้อหาทั้งความกว้าง และความลึกมากกว่าหลักสูตรปกติ ตลอดจนการพิจารณาการเรียนรู้ ของนักศึกษา

4.2 หลักสูตรมีความทันสมัยทางวิชาการที่มุ่งเนื้อหาที่เกิดขึ้นจริงในสภาพเหตุการณ์ ปัจจุบันเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง

4.3 หลักสูตรมีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับเนื้อหาและเหมาะสม กับนักศึกษา

4.4 หลักสูตรมีจุดมุ่งเน้น 6 ประการ ตามแนวคิดของ ไอสนอร์ (Eisner, 1985) ดังนี้

4.4.1 หลักสูตรมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับบุคคล

4.4.2 หลักสูตรในฐานะที่เป็นเทคโนโลยี

4.4.3 หลักสูตรที่ส่งเสริมและพัฒนาการปรับตัวทางสังคมและการฟื้นฟูสังคม

4.4.4 หลักสูตรที่เป็นเหตุผลนิยมทางวิชาการ

4.4.5 หลักสูตรที่มุ่งเน้นวิธีการไปสู่การหยั่งรู้เกี่ยวกับการผลิต

4.4.6 หลักสูตรที่ช่วยพัฒนากระบวนการคิด

5. กระบวนการจัดกิจกรรม ในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

5.1 การเรียนรู้ที่นักเรียนเป็นผู้กระทำ (Active - learning)

5.2 การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory - learning)

6. สื่อการจัดกิจกรรม กำหนดสื่อประกอบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการจัดกิจกรรมที่ใช้ มีดังนี้

6.1 เอกสาร และอุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ใบความรู้ ใบงาน และข่าวจากหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

6.2 เครื่องฉายแผ่นโปร่งใส

6.3 เครื่องเล่นซีดี

6.4 อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น กระดาษบรูฟ แผ่นโป่งใส บัตรคำ ปากกาเมจิก นาฬิกาจับเวลา กระดิ่งสัญญาณ และซีดีเพลง เป็นต้น เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้สมบูรณ์ และสร้างความน่าสนใจในการเรียนของนักศึกษาในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้จะใช้สื่อการจัดกิจกรรมแตกต่างกันตามความเหมาะสมของเนื้อหาการเรียนรู้

7. การวัดและประเมินผล การวัดผล และประเมินผลใช้แบบประเมินผลการใช้หลักสูตรเสริม เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยวิธีการสุ่มเลือก ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต แบ่งออกเป็นสองลักษณะ คือการประเมินพฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ดังนี้

7.1 การประเมินพฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตโดยใช้วิธีประเมิน 2 วิธี คือ

7.2.1 ประเมินจากแบบประเมินพฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

7.2.2 ประเมินจากแบบสังเกตการณ์มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม และให้คะแนน ใช้เกณฑ์ผ่าน 80%

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบเค้าโครงหลักสูตรเสริม

หลังจากเขียนเค้าโครงหลักสูตรเสริมแล้วนำเค้าโครงหลักสูตรเสริมนั้นไปประเมินเพื่อหาประสิทธิภาพ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบ ดังนี้

1. จุดประสงค์การประเมิน เพื่อประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องของเค้าโครงหลักสูตรเสริม

1.1 การประเมินความเหมาะสมของเค้าโครงหลักสูตรเสริม เพื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตรเสริม ได้แก่ หลักการของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหา สื่อการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลกับความเหมาะสมของนักศึกษา

1.2 การประเมินความสอดคล้องของเค้าโครงหลักสูตรเสริม เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของแต่ละองค์ประกอบในเค้าโครงหลักสูตรเสริมที่จัดทำขึ้นกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริม

2. ลักษณะของเครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลขั้นตอนนี้ ได้แก่ เครื่องมือตรวจสอบความเที่ยงตรงที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบการร่างหลักสูตร แบบตรวจสอบความเหมาะสมตรงของ

หลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม แนวการสอน กิจกรรม และแบบตรวจสอบความเหมาะสมของแนวการสอน ซึ่งมีรายละเอียดต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1 เครื่องมือตรวจสอบความเหมาะสมในแต่ละองค์ประกอบของเค้าโครง

หลักสูตรเสริมกับนักศึกษา มีลักษณะเป็นแบบถามตอบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามความเหมาะสม คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด

2.2 เครื่องมือที่ใช้ตรวจสอบเค้าโครงหลักสูตรเสริม ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามเนื้อหาในแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตรเสริม โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 กำหนดประเด็นที่จะประเมินจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษารายละเอียดของหลักสูตรเสริม และการสร้างแบบสอบถามแล้วเขียนข้อคำถาม

2.2.2 นำแบบประเมิน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย และการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการวัด และการประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของเค้าโครงหลักสูตรเสริมพร้อมกับแก้ไขหลักสูตรเสริมตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ

3. ผู้ทำการประเมินเค้าโครงหลักสูตรเสริม

การกำหนดผู้ตรวจสอบเค้าโครงหลักสูตรเสริม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ตรวจสอบเค้าโครงหลักสูตรเสริม ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก จ)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการตรวจสอบโครงสร้าง ผู้วิจัยดำเนินการ และประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง พร้อมกับนำเค้าโครงหลักสูตรเสริม และแบบประเมินเค้าโครงหลักสูตรเสริมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตอบโดยอิสระ และขอข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหลังจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเค้าโครงหลักสูตรเสริมแล้ว

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

5.2 ให้คะแนนคำถามของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนเป็นหลายข้อ โดยให้คำถามของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนให้ค่าน้ำหนักเป็นคะแนน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 117) ดังนี้

มีความเห็นว่า มากที่สุด ให้คะแนนเป็น 5

มีความเห็นว่า มาก ให้คะแนนเป็น 4

มีความเห็นว่า ปานกลาง ให้คะแนนเป็น 3

มีความเห็นว่า น้อย ให้คะแนนเป็น 2

มีความเห็นว่า น้อยที่สุด ให้คะแนนเป็น 1

การแปลความหมายค่าน้ำหนักของคะแนนความเหมาะสม แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด ช่วงคะแนน 4.50 - 5.00

มาก ช่วงคะแนน 3.50 - 4.49

ปานกลาง ช่วงคะแนน 2.50 - 3.49

น้อย ช่วงคะแนน 1.50 - 2.49

น้อยที่สุด ช่วงคะแนน 1.00 - 1.49

การกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม คือ ถ้าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ถือว่า หลักสูตรเสริมที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพเหมาะสม

ขั้นที่ 3 การแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรเสริมก่อนนำไปใช้

จากการตรวจสอบโครงสร้างหลักสูตรเสริมพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของเค้าโครงหลักสูตรเสริม มีค่าเฉลี่ยรวม 4.90 โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.20 - 5.00 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้จึงถือว่า เค้าโครงหลักสูตรเสริมที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพเหมาะสม และผู้วิจัยได้ปรับปรุงถ้อยคำบางคำเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรเสริม

เมื่อเค้าโครงของหลักสูตรเสริมได้รับการตรวจสอบและแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้ว ผู้วิจัยจะนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในสถานการณ์จริง เพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการทดลองใช้หลักสูตรเสริม

การทดลองใช้หลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อทดลอง ว่าหลักสูตรเสริมมีความเหมาะสมกับนักศึกษาหรือไม่เพียงใด โดยประเมินค่าในประเด็น ดังต่อไปนี้

1.1 หลักสูตรเสริมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาได้มากน้อยเพียงใด

1.2 เพื่อประเมินปัญหา และอุปสรรคในการใช้หลักสูตรเสริมและปัจจัยต่าง ๆ ที่สนับสนุนการใช้หลักสูตรเสริมให้บรรลุวัตถุประสงค์

2. แบบแผนการทดลอง

ใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Pre - Test - Post - Test Control Group Design (Borg & Merebith, 1985, p. 674 อ้างถึงใน ศิริพงษ์ เสาวภาน, 2545, หน้า 109 - 110) เนื่องจากกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จัดแบบคละความสามารถจึงมีความเท่าเทียมกัน ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 รูปแบบการทดลอง แบบ Pre - test - Post - test Control Group Design

R	Pre - test	Treatment	Post - test
กลุ่มทดลอง	T_1	X	T_2
กลุ่มควบคุม	T_3	-	T_4

R หมายถึง การสุ่มเพื่อให้เป็นกลุ่มควบคุม และกลุ่มที่ได้รับการทดลองใช้หลักสูตรเสริม

T_1 หมายถึง คะแนนความสามารถในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง

X หมายถึง การทดลองใช้หลักสูตร

T_2 หมายถึง คะแนนความสามารถในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

T_3 หมายถึง คะแนนความสามารถในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุม

T_4 หมายถึง คะแนนความสามารถในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

3. กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 100 คน คัดเลือกโดยวิธีเจาะจงและสุ่มด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย จากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 5 ห้องเรียน รวม 220 คน

3.2 จากนักศึกษา จำนวน 100 คน แบ่งออกเป็น 2 ห้องเรียน แล้วทำการสุ่มอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน จำนวน 50 คน และเป็นกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวน 50 คน รวม 100 คน เพื่อทำการทดลอง (Treatment Assignment)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย

4.1 หลักสูตรเสริม และเอกสารประกอบหลักสูตรเสริม

4.1.1 หลักสูตรเสริมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบด้วยหลักการ และเหตุผลของการพัฒนาหลักสูตรเสริม วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร มีแผนการดำเนินกิจกรรม 5 หน่วยการเรียนรู้ และในแต่ละแผนการเรียนรู้ แต่ละหน่วยจะแบ่งออกเป็น 2 - 3 กิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนประกอบของหลักสูตรเสริม แยกเป็น

4.1.2 คู่มือครู ประกอบด้วย คำแนะนำสำหรับผู้สอน คำแนะนำโครงสร้างหลักสูตร วัตถุประสงค์ โครงสร้างของหลักสูตรเสริม กระบวนการเรียนรู้ และเทคนิคการสอน

4.2 แบบประเมินพฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรเสริมสำหรับพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้วิธีการสุ่มเลือกของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ แบบทดสอบครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษา แบบประเมินนี้ใช้ทดสอบนักศึกษาก่อนทดลอง (Pre - Test) และหลังทดลอง (Post - Test) ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินมีรายละเอียด ดังนี้

4.2.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา แล้วนำแนวคิดเหล่านั้นมาศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบประเมินเจตคติ และแบบประเมินพฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

4.2.2 กำหนดวัตถุประสงค์ของการทดสอบ พิจารณาจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริมที่พัฒนาขึ้น และจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้มาจัดทำเป็นแบบประเมินให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริม

4.2.3 สร้างข้อคำถามในแบบประเมินพฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นคำถามแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง ค่อนข้างบ่อย นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย จำนวน 20 ข้อ

4.2.4 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแบบประเมิน

4.2.5 ได้นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นนำไปใช้ทดลอง (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 30 คน คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ก่อนนำไปใช้ประเมินพฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในการวิจัยครั้งนี้ โดยสูตรของ ครอนบาร์ค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบประเมินเท่ากับ .92

4.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ต่อหลักสูตรเสริม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับเนื้อหา การใช้ภาษาการออกแบบระบบการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียน ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักศึกษา รวม 22 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และกำหนดเกณฑ์แปลความหมายสำหรับค่าเฉลี่ย ตาม จูติวรดา แสงสว่าง (2551, หน้า 9) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ
4.50 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	น้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

4.3.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา แล้วนำแนวคิดเหล่านั้นมาศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็นกรอบแนวคิดในการสร้าง แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรเสริมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

4.3.2 นำแบบประเมินความพึงพอใจเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (รายชื่อภาคผนวก จ) เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องด้านเนื้อหา ภาษา และการประเมินผล โดยกำหนดค่าความเห็นไว้ 3 ระดับ คือ สอดคล้อง = 1, ไม่แน่ใจ = 0 และ ไม่สอดคล้อง = -1 ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง .80 - 1.00 ถือว่าใช้ได้

4.3.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจ ที่สร้างขึ้นไปใช้ทดลอง (Try Out) กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ก่อนนำไปใช้ประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรเสริมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในการวิจัยครั้งนี้ โดยสูตรของ ครอนบาร์ท (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบประเมินเท่ากับ .93

4.4 แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรเสริม โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยสอบถามความเหมาะสม ด้านเนื้อหา ด้านเทคนิคการสอน และด้านสื่อการจัดกิจกรรม ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ รวม 15 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และกำหนดเกณฑ์แปลความหมายสำหรับค่าเฉลี่ย ตาม จูดีวรดา แสงสว่าง (2551, หน้า 9) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ
4.50 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	น้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

4.4.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนา
คุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา แล้วนำแนวคิดเหล่านั้นมาศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์
เป็นกรอบแนวคิดในการสร้าง แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรเสริม

4.4.2 นำแบบประเมินแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรเสริม โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (รายชื่อภาคผนวก จ) เพื่อตรวจสอบ
ค่าดัชนีความสอดคล้องด้านเนื้อหา ภาษา และการประเมินผลโดยกำหนดค่าความเห็นไว้ 3 ระดับ คือ
สอดคล้อง = 1, ไม่แน่ใจ = 0 และ ไม่สอดคล้อง = -1 ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง .80 - 1.00 ถือว่าใช้ได้

4.4.3 ปรับปรุงแบบประเมินแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรเสริม
โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อน
ไปใช้ต่อไป

5. การดำเนินการทดลอง มีขั้นตอน ดังนี้

5.1 การเตรียมการก่อนใช้หลักสูตรเสริม ก่อนการทดลองใช้หลักสูตร ผู้วิจัยได้
เตรียมการเพื่อให้การใช้หลักสูตรเสริมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

5.1.1 ติดต่อประสานงานกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยนัดหมาย
วัน เวลา และสถานที่ คือ ใช้ห้องประชุมคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อทดสอบ
ก่อนการทดลอง (Pre - test) ด้วยแบบประเมินผลการใช้หลักสูตรเสริมทั้งสองกลุ่ม จากนั้นทดลองใช้
หลักสูตรเสริมกับกลุ่มทดลองเป็นเวลา 3 วัน 2 คืน ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ต้องเข้ารับการทดลอง
หลังจากนั้นทดสอบ หลังการทดลอง (Post - test) ทั้งสองกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง

5.1.2 ทำหนังสือถึงคณบดี คณะครุศาสตร์ เพื่อขออนุญาตให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง
เข้ารับการอบรม ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

5.1.3 ติดต่อสถานที่ อาหาร ที่พัก และคณะวิทยากร เพื่อทำการอบรม

5.1.4 จัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรเสริม ได้แก่ คู่มือครู เอกสารประกอบ
การเรียนรู้ แบบประเมินผลการทำกิจกรรมกลุ่ม แบบสังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
และแบบประเมินผลการใช้หลักสูตรเสริมที่ตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือแล้ว

5.1.5 จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ได้แก่ กล้องบันทึกภาพ เครื่องบันทึกเสียง
กล้องวิดีโอ เครื่องฉายแผ่นโปรเจกเตอร์ เป็นต้น และเตรียมสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ที่เพียงพอสำหรับกลุ่มทดลอง จำนวน 50 คน

5.2 การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยวิธีการ
ลูกเสือ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มีขั้นตอนการทดลอง ดังนี้

5.2.1 ทั้งกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยให้ทำแบบประเมินพฤติกรรม

การมีคุณธรรมและจริยธรรมก่อนการทดลองใช้หลักสูตรเสริม (Pre - test)

5.2.2 ผู้วิจัยและคณะเป็นผู้ดำเนินการสอนตามกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตรเสริมที่พัฒนาขึ้นให้กับกลุ่มทดลอง ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ต้องเข้ารับการเรียนรู้ตามกระบวนการของหลักสูตรเสริม

5.2.3 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ทั้งกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง จะได้รับการทดสอบหลังการทดลอง (Post - test) ด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการมีคุณธรรมและจริยธรรมอีกครั้งหนึ่ง และให้กลุ่มทดลองตอบแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรเสริมด้วย

6. ระยะเวลาในการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรเสริมเป็นเวลา 3 วัน 2 คืน ตั้งแต่เวลา 08.00 - 22.00 น. ของแต่ละวันการอบรม ณ ถ่ายลูกเสือหัดถู่ดี อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

7. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้วิเคราะห์

7.1 เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมระหว่างนักศึกษาที่ไม่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม) กับนักศึกษาที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) หลังการทดลอง ด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance: ANCOVA) โดยมีคะแนนพฤติกรรมการมีคุณธรรมและจริยธรรมก่อนการทดลอง เป็นตัวแปรร่วม (Covariate)

7.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (กลุ่มทดลอง) ที่มีต่อความเหมาะสมของหลักสูตรเสริม ด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

7.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตต่อหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) ด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

8. เกณฑ์การประเมินผลหลักสูตรเสริม

8.1 เกณฑ์ในการพิจารณาประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม พิจารณาจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์การมีคุณธรรมจริยธรรมที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา (ตัวแปรตาม) คือ ประเด็นพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมทั้ง 5 ประการ ประกอบด้วย ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ สุจริต การเสียสละ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

8.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาก่อน และหลังการทดลองของกลุ่มที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) กับกลุ่มที่ไม่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม)

8.3 ความคิดเห็นของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตต่อหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) ที่มีต่อหลักสูตรเสริม มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมมากกว่า 3.50 ขึ้นไป

8.4 ความพึงพอใจของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตต่อหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) อยู่ในระดับมาก

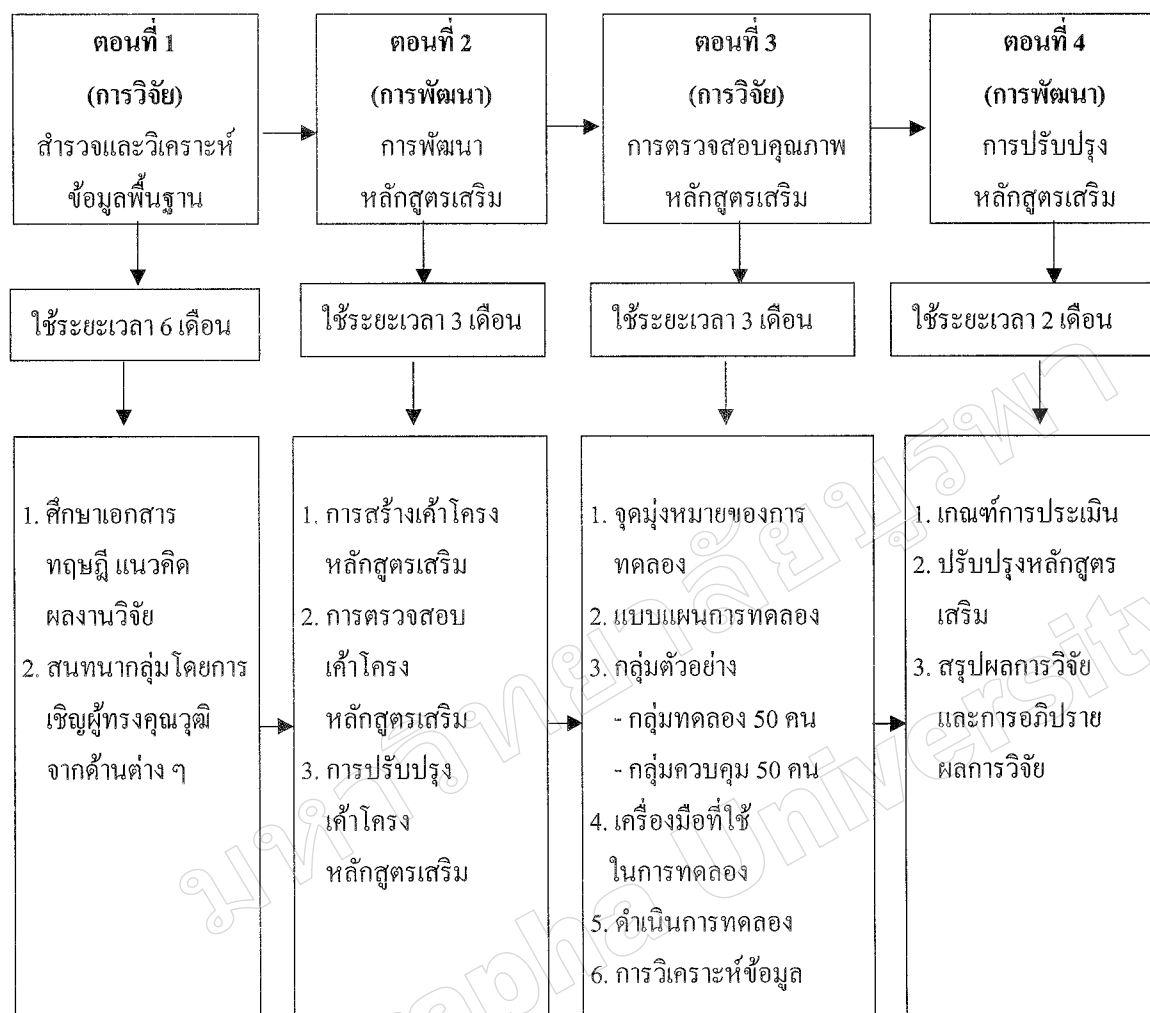
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงหลักสูตรเสริม

หลังจากที่ได้นำหลักสูตรเสริมไปทดลองใช้ และประเมินผลหลักสูตรเสริมแล้ว ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร ในด้านโครงสร้างหลักสูตรเสริม และรายละเอียดที่เป็นองค์ประกอบของหลักสูตรเสริม เพื่อให้หลักสูตรเสริมมีความถูกต้องเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏได้ต่อไป

เกณฑ์ที่นำมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรเสริม พิจารณาจาก

1. เกณฑ์การประเมินผลหลักสูตรเสริม
2. ข้อคิดเห็นของผู้เข้ารับการทดลองต่อหลักสูตรเสริม

การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรตามขั้นตอนดังกล่าว สามารถแสดงเป็นแผนภาพแสดงการดำเนินงานได้ ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริม